

RIS.6542

Beknopt verslag/conclusies van de gezamenlijke commissies Wonen & Ruimte, Samenleving en Bestuur Middelen & Economie, van de gemeenteraad Emmen op donderdag 10 april 2014 vanaf 20.00 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer R. van der Weide
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer C. Bijl, de heer B.R. Arends, de heer B.D. Wilms, de heer H.G. Jumelet, de heer A.J. Sleeking, mevrouw T. Houwing-Haisma en mevrouw M.H. Thalens-Kolker
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden	:	de heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer B. Hoeksema (DOP), de heer H. Kruise (DOP), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer J. Otter (Wakker Emmen), de heer L.H. Lambers (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), mevrouw D.E. Woelders (Wakker Emmen), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), de heer S. Slijepčević (Wakker Emmen), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), mevrouw T.A. Knaap (D66), de heer R. Wanders (PvdA), de heer S. Özkan (PvdA), mevrouw T. Hummel (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer T.H. Gerth (CDA), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw J.G. Ensink (LEF!), de heer J.C. Scheltens (VVD) en mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Van der Weide opent de vergadering om 20.00 uur en heet de aanwezigen welkom in de nieuwe commissiesamenstelling en in het bijzonder de jarige wethouder Arends. De commissie stelt de agenda ongewijzigd vast.

2. Presentatie: n.v.t.

3. Spreekrecht:

De heer De Vries (bewoner Rietmees, Emmen) heeft net als buurtbewoners met verbazing het raadsvoorstel gelezen om het voetpad aan de Rietmees in Emmen aan de openbaarheid te onttrekken. Willens en wetens lijkt het college hiermee het voetpad van de kaart te vegen. Gezien het vele gebruik moet het juist openbaar blijven. Geen van de 17 ingediende zienswijzen tonen instemming of begrip met het B&W-standpunt. Met een lengte van 18 huizen moet er in de plannen erg ver omgelopen worden. Volgens het raadsvoorstel zou dit enkele tientallen meters zijn, maar tuingereedschap en loodzware containers moeten niet alleen heen maar ook terug worden gebracht en men moet dagelijks tegen etenstijd in een lange ronde van 240 meter de kinderen zien te vinden. De zienswijzen rond verkeersveiligheid worden bovendien met ongegronde redenen terzijde geschoven, omdat die niet in het geding zou zijn. Dichtzetten van het voetpad leidt tot gedwongen alternatieve routes voor de buurtkinderen. Deze waren altijd al verboden terrein: veel verkeer en onoverzichtelijk. De aanname dat bekenden zich niet aan de snelheid houden en onbekenden wel is

niet hard te maken. Het klopt dat kinderen de weg naar de zandbak snel zullen vinden, maar een ouder kan niet tussendoor om snel een kijkje te nemen – zeker niet bij spoedgevallen. Ook stelt het college dat van waardedaling van de buurtwoningen geen sprake zal zijn. De heer De Vries kan ook als niet-deskundige op zijn klompen aanvoelen dat zijn hoekwoning zonder omgang een lagere waarde krijgt. In 2006 al hadden alle omwonenden met een door de gemeente zelf voorgestelde handtekeningactie laten weten het voetpad te willen behouden. Dit was een basis voor de gemeente om het pad terug te kopen – zij heeft dat inderdaad getracht voor 1 euro. Als zij zelf nu claimt dat dat alles op een kadastrale fout berust, waarom gaat zij nu grif akkoord met de onttrekkingsaanvraag? Omdat dat aan de Koolmees ook zo besloten is? De buurt vindt: andere tijd, andere mensen, andere situatie. Of gaat het om besparing? Het voorstel meldt een beperkte bezuiniging op onderhoud. Dat is toch niet in verhouding tot de nadelen voor omwonenden? Veiligheid en woongenot hebben toch meer waarde dan die paar euro? De heer De Vries verzoekt de commissie het voorgestelde besluit nog eens goed te overwegen. De buurt wil een oplossing waar iedereen zich in kan vinden; in alle redelijkheid dienen de belangen van de bewoners én hun kinderen i.c. te prevaleren.

De heer Martens (bewoner Rietmees, Emmen) meent dat het onttrekkingsvoorstel naar de omwonenden toe oneerlijk zou zijn. In 2006 lukte het de gemeente niet de aankoop voor 1 euro af te ronden. En nu heeft zij andere inzichten, terwijl het pad al 30 jaar bestaat en voor een veilige en degelijke infrastructuur zorgt, terwijl het verkeer in de buurt waarschijnlijk is verdubbeld. Waarom wordt het pad als ‘snippergrijs’ betiteld? Omdat een kadastraal lijntje is vergeten? Het is een volwaardig, intensief gebruikt voetpad. De heer Martens krijgt steeds meer het gevoel dat de kwestie tussen de bewoners van de Rietmees 92 en de gemeente is verschoven naar de omwonenden. Eerstgenoemden willen geen onenigheid met de buurt door deze onttrekkingsaanvraag. De 17 brieven schrijvers en overige buurtbewoners worden hier erg ongelukkig van. Het raadsvoorstel gaat ten koste van de veiligheid van vooral de kinderen en het wooncomfort: de gemeente komt bij geen van de in de zienswijzen aangedragen argumenten de buurt tegemoet. Ook de beschuldiging dat de omwonenden zelf te hard rijden is op niets gebaseerd. Het advies rammelt aan alle kanten en daarom vraagt de heer Martens als vader van drie kinderen om behoud van het voetpad om hen en de andere buurtkinderen met een geruster hart buiten te kunnen laten spelen.

D66 heeft ter plekke gekeken en toen was het uiterst rustig. Gaan daar ook (brom)fietsen langs?

De heer Martens bevestigt dat het voetpad zowel door fietsers als voetgangers wordt gebruikt.

4. Rondvraag

Wakker Emmen is niet blij met het collegebesluit tot verdere invoering van een derde container bij het plan Afval Anders. Vorige week werd bekend dat de gemeente Area hiertoe al opdracht heeft verstrekt. Waarom hebben B&W hiertoe besloten, wetende dat Wakker Emmen als grootste partij dit als inzet van de verkiezingen had gemaakt? Het onderwerp is weliswaar al besproken in december jl., maar het betrof toen slechts een besprekingspunt, geen raadsbesluit. Welke opdracht is exact aan Area verstrekt en is dit een onomkeerbaar besluit?

Wethouder Wilms bevestigt dat in december het gevoel van de raad naar de derde container is gepeild: dit is een uitvoeringsbesluit in het door de raad vastgestelde Kaderplan Afvalstoffen. Daarbinnen vond het college een goede invulling van de afvalscheidingsdoelstellingen. In december was de raad in meerderheid vóór het plan, daarna zijn B&W begonnen het traject gemeentebreed uit te rollen. Op 18 maart is Area opdracht gegeven tot een plan van aanpak. Er is dus nog geen aanbesteding tot een derde container ingezet of investeringsbesluit daartoe genomen.

Wakker Emmen informeert naar de termijn waarop er terugkoppeling komt vanuit Area. En als die er komt, is de wethouder dan bereid de installatie van het nieuwe college af te wachten?

Wethouder Wilms antwoordt dat van een deadline geen sprake is; de terugkoppeling komt zo spoedig mogelijk. Hij gaat niet over de vorming van een nieuw college. Het bestaande college is

niet demissionair, dus men kan binnen de door de raad vastgestelde kaders blijven opereren. **Burgemeester Bijl** erkent de gewijzigde verhoudingen in de raad sinds de verkiezingen. Het collegebesluit i.c. dateert van een dag eerder, 18 maart. Daar B&W gewoon missionair zijn gebleven, hanteren zij de lijn om in principe alle liggende raadsbesluiten inclusief kredieten uit te voeren. Ook de ambtelijke voorbereidingen gaan onveranderd door. Het college zal dan naar bevinden van zaken besluiten om dat al dan niet door te zetten naar de raad ter besluitvorming. Bij politiek gevoelige zaken zal men uiteraard terughoudend zijn; zowel op dit punt als een ander door Wakker Emmen aangedragen punt moet de raad nog definitief besluiten.

PvdA vernam dat Lefier door een reorganisatie de vestiging-Emmen sluit en het personeel naar Groningen overgaat. Is dit bekend bij het college, onderneemt men daar actie in en wat betekent dit voor de binding tussen de gemeente en Lefier en de toekomstige voorraad sociale huurwoningen?

Wethouder Sleeking heeft geen formeel bericht van Lefier ontvangen hierover. Wel is hij recent op hoofdlijnen mondeling over dit voornemen geïnformeerd. De heer Sleeking heeft daarom geen concreet beeld van verlies aan arbeidsplaatsen e.d., wel kunnen op termijn (2 tot 2,5 jaar) de regionale woonbedrijven weer meer gevuld worden met personeel. In de tussentijd vindt inderdaad concentratie in Groningen plaats. Wethouder Sleeking zal bij de directeur-bestuurder informeren naar precieze details. Daarna beraden B&W zich op een reactie. In het algemeen kan voor het college niet zo zijn dat, nadat een groot deel van het investeringsbudget in Groningen is besteed, ook nog de arbeidsplaatsen uit Emmen verdwijnen. Over de uitkomst van het overleg vindt nog terugkoppeling naar de raad plaats. Het college gaat ervan uit dat dit niet ten koste gaat van de investeringen in de sociale woningbouw in Emmen, maar het is wel evident dat als besluiten op een andere locatie worden genomen en in een gremium met 8 wethouders, dit de slagvaardigheid van de gemeente Emmen niet ten goede zal komen.

Wakker Emmen geeft aan dat recentelijk een groot aantal onveilige speeltoestellen verwijderd is. De fractie ondersteunt deze aanpak in principe. Maar worden de toestellen wel geïnspecteerd en onderhouden conform het 'attractiebesluit', het actueel beleid en het kostendekkend meerjarenplan? Zo ja, hoe kan dan in één keer 10% van de toestellen verdwijnen en op sommige plekken met onvoldoende communicatie? Worden er toestellen gerepareerd c.q. vervangen en teruggeplaatst, ook als het budget voor 2013 al op is? Hoe denkt de wethouder met name de communicatiefouten in de toekomst te voorkomen en met welke acties?

Wethouder Wilms vindt net als Wakker Emmen belangrijk dat de kinderen veilig kunnen spelen, dus moeten de speeltoestellen inderdaad voldoen aan het Warenwetbesluit attracties en speeltoestellen. B&W doen dat samen met de EOP's en per buurt wordt de behoefte aan speelvoorzieningen gepeild. Dat varieert: als de gemiddelde leeftijd stijgt kan het ertoe leiden dat toestellen verwijderd worden omdat ze niet voldoen maar blijven actieve clubs inzetten op onderhoud. Bepaalde handelingen mogen zij door het attractiebesluit niet langer uitvoeren, die zijn aan de gemeente. In 2008 heeft de raad extra budget voor jaarlijkse vervanging gefourneerd: dat is nog toereikend. Dat geldt ook voor het jaarbudget voor onderhoud. De planning ligt over het algemeen op schema. In Klazienaveen bleek dat tijdig met de juiste partijen communiceren in de praktijk lastig is. Het overleg verloopt inmiddels goed en er wordt actief gezocht naar een oplossing.

Dat na drie maanden het budget voor 2014 al op is, baart **Wakker Emmen** zorgen. Wat gebeurt bij calamiteiten?

Wethouder Wilms antwoordt dat als het budget op is, vervanging of vernieuwing van toestellen inderdaad uitgesteld moet worden.

CDA vraagt hoe ervoor gezorgd kan worden dat automobilisten met een veilige snelheid over de Nieuw Amsterdamsestraat rijden. De fractie krijgt met name van bewoners aan de ingang-Snipperveld regelmatig klachten over hardrijders die een veilige oversteek voor fietsers

bemoeilijken. Het is nog wachten op een dodelijk ongeluk; het CDA neemt liever vooraf maatregelen. Wellicht is een van de flitspalen aan de Ermerweg te gebruiken? Deze krijgen toch een andere functie.

Wethouder Wilms wijst erop dat geprobeerd kan worden om ongelukken zoveel mogelijk te beperken – te voorkomen zijn ze niet. Het college heeft voor de plaatselijke weginrichting na oplossing van eerdere problemen nog steeds de volle aandacht. Het snelheidsregime is al teruggebracht van 80 naar 50 km/h en er zijn wegmarkeringen en waarschuwborden aangebracht. In het GVVP-uitvoeringsplan staat de Nieuw Amsterdamsestraat echter niet bekend als een punt met zware ongevallen. De Verlengde Herendijk bij Hotel Van der Valk heeft wat dat aangaat meer prioriteit. De CDA-suggestie over de flitspalen zal de wethouder meenemen, al weet hij niet of die uitvoerbaar is. Want het beheer is overgenomen door het Openbaar Ministerie en daar is het beleid om het aantal flitspalen zoveel mogelijk terug te dringen.

5. Bespreken C-stukken: n.v.t.

6. Bespreken B-stukken

6A. Onttrekking voetpad Rietmees 91/92 te Emmen aan de openbaarheid (B1)

Inleiding

Wethouder Wilms deelt mee dat het verzoek van de eigenaar van Rietmees 92 om het openbaar voetpad bij zijn tuin te mogen trekken verkeerskundig, ruimtelijk en bestemmingsplanmatig is gewogen. Op die punten zien B&W geen beletselen om van onttrekking af te zien. In 2011 is een vergelijkbaar raadsbesluit genomen bij het perceel Koolmees 54.

Eerste termijn

Wakker Emmen memoreert dat in 2006 al sprake was van onttrekking aan de openbaarheid van het voetpad. Na bezwaren van 44 bewoners met een handtekeningenactie heeft de gemeente een fout gemaakt door de voetpaden niet in eigendom te verwerven. Bij meerdere vergelijkbare gevallen moest de gang naar de rechter worden gemaakt; hopelijk komt het i.c. niet zo ver. Uit contacten met de eigenaren blijkt dat zij geen conflict met de buurt willen. Mocht het voorstel doorgaan, dan kan dit hun aangerekend worden – onwenselijk voor beide partijen. Waarom wil de gemeente de onttrekking doorzetten? Het college wijst op de bevoegdheid van de raad, het ontbreken van verkeerskundige beletselen, de zwaardere belangen van de aanvrager ten opzichte de 17 indieners van zienswijzen en kostenbesparingen. Wakker Emmen vindt deze argumenten niet overtuigend: de fractie wil dat de gemeente de ondergrond van de eigenaar koopt tegen marktconforme prijs. Dit voorkomt problemen in de buurt en doet recht aan zowel de huidige eigenaar als de omwonenden. Wakker Emmen verzoekt B&W het raadsvoorstel terug te nemen en met de eigenaren te overleggen over aankoop van het voetpad. Zij hebben Wakker Emmen aangegeven hiervoor open te staan.

PvdA meldt dat de eigenaar het voetpad als tuin wil inrichten. Volgens de gemeente is deze onttrekking niet tegen te houden. Eenzelfde procedure is toegepast aan de Koolmees. De PvdA heeft begrip voor de ontstane situatie voor de bewoners, maar al zijn de procedures gelijk, het gaat hier om een andere individuele situatie. De buurt hecht wel heel veel waarde aan het voetpad en in 2006 is gepoogd het pad weer openbaar te maken. Is naderhand naar een nieuwe oplossing gezocht?

CDA vraagt of het opstarten van de onttrekkingsprocedure vanzelfsprekend is omdat het pad in eigendom is van een particulier. Of kan de gemeente dit verzoek op voorhand weigeren? Als het voetpad niet was meeverkocht, wat had dit de gemeente dan gekost om het in eigendom te krijgen?

D66 constateert dat het eigendomsrecht duidelijk bij Rietmees 92 ligt. Ter plekke heeft men de situatie bekeken: D66 kan zich de door de bewoners geschetste problemen voorstellen, dus wacht de fractie eerst de reactie van de wethouder af op de suggestie van Wakker Emmen.

DOP spreken de betogen van de insprekers en Wakker Emmen bijzonder aan. Uit eigen bezichtiging en gesprekken met omwonenden komen kindvriendelijkheid en –veiligheid prominent naar voren – tot grote zorg van de fractie. Er geldt vanaf de Veldstukken een 30 km/h-zone waar men zich ook aan houdt. Maar voorbij dat punt trekken automobilisten snel op. Als de onttrekking doorgaat moeten (kleine) kinderen bovendien heel ver omlopen en dat is erg onveilig. Al ligt de verantwoordelijkheid primair bij de ouders, waarom zetten B&W de procedure al met al toch door? De DOP ondersteunt van harte het voorstel van Wakker Emmen.

LEF! sluit zich aan bij de door de CDA-fractie gestelde vragen.

ChristenUnie leest dat, aanvullend op het betoog van de wethouder, volgens het voorstel zelf ‘een redelijke belangenafweging’ heeft plaatsgevonden die in het voordeel van de wethouder uitvalt. Waaruit blijkt dit dan en welke waarde kent men toe aan kindveiligheid? De fractie sluit zich aan bij de vragen van Wakker Emmen en het CDA en wacht de reactie van het college af.

GroenLinks kent de situatie ter plekke zeer goed en kan zich de zorgen van de omwonenden zeer goed voorstellen. De fractie wacht eerst het antwoord van de wethouder af.

Reactie college

Wethouder Wilms zegt dat de zorgen in de buurt over de veiligheid van met name de in de zandbak spelende kinderen duidelijk zijn. Daar is ter plekke goed naar gekeken en in ieder geval is met de indiener van het verzoek ambtelijk overlegd. Het is altijd lastig om te dealen met een veranderende situatie, maar uit de beoordeling vanuit verschillende expertises is de onttrekking van dit pad niet onoverkomelijk gebleken. Het eigendom van het voetpad en de bijbehorende rechten wegen ook zwaar mee. In 2011 speelde eenzelfde procedure aan de Koolmees en daarnaast waren er drie andere casussen. In 2006 is inderdaad al gekeken naar de onttrekking, maar toen is geen verzoek ingediend en is de procedure niet in gang gezet. Het betreft hier een doodlopend woonerf en wethouder Wilms kan zich voorstellen dat de omwonenden ook zelf erop letten dat de weggebruikers zich aan de snelheid houden. Die problematiek speelt ook elders; mensen moeten meer wijzen op elkaars verkeersgedrag. Het college wil altijd onenigheid in een buurt voorkomen, zeker bij deze gevallen. Als de indiener van het verzoek inderdaad openstaat voor overleg, is ook de wethouder daartoe bereid. Maar dat betekent wel dat er dan wel iets met de prijs moet gebeuren: in 2006 werden hier behoorlijke bedragen gevraagd: 50 à 60 euro per m² en dat was – net als precedentwerking – reden voor de gemeente om daarop niet in te gaan.

PvdA kan zich voorstellen dat de zorgen om kindveiligheid bij anderen spelen dan de indiener van het onttrekkingsverzoek. Is er overleg met de buurt geweest? De wethouder biedt een opening voor overleg met de eigenaar. Wat betekent dat voor de voorliggende raadsvoordracht?

Wethouder Wilms heeft begrepen dat ambtelijk met meer bewoners overlegd is dan alleen de eigenaar van Rietmees 92. Toen is de reactie op de zienswijzen nog eens toegelicht. Als opnieuw met de eigenaar wordt overlegd, zal het college het voorstel in ieder geval eerst aanhouden.

Tweede termijn

Wakker Emmen blijft pleiten voor aanhouden van het raadsvoorstel. Men denkt dat de aankoop prijs niet doorslaggevend hoeft te zijn, het gaat uiteindelijk om een paar duizend euro.

CDA vraagt of het mogelijk is het verzoek van de eigenaar op voorhand te weigeren en niet tot onttrekking over te gaan. Is zoiets mogelijk?

D66 lijkt duidelijk dat onttrekking juridisch gezien – zeker gezien het eigendomsrecht – zou kunnen. De fractie wil echter liever het voorstel aanhouden en in gesprek gaan met de eigenaar over een redelijk financieel aanbod.

DOP kan zich vinden in de betogen van D66 en Wakker Emmen. Over de prijs moeten beide partijen eruit kunnen komen. De kindveiligheid in de buurt vindt de DOP het belangrijkste argument.

LEF! sluit zich aan bij de eerdere betogen.

ChristenUnie hoorde op haar vraag over de ‘redelijke belangenafweging’ geen concreet antwoord, alleen een herhaling van de argumentatie. Ook heeft de wethouder niets gezegd over de noodzakelijke balans in belangen volgens het evenredigheidsbeginsel. En bij de uitspraak dat de buurt verantwoordelijk wordt gesteld voor handhaving van de rijsnelheid op een woonerf kan de ChristenUnie zich niets voorstellen: moeten omwonenden hardrijders aanhouden? De commissie moest zich volgens de wethouder verplaatsen in het belang van de eigenaar: die ging bij aankoop waarschijnlijk uit van gemeenschappelijk gebruik van het voetpad.

Reactie college

Wethouder Wilms wijst erop dat omtrent het verzoek van de eigenaar geen wettelijke verplichting tot meewerken of gemeentebestuur bestaat. Wel wordt elk verzoek gewogen en dat is i.c. gebeurd. Uit de reactie op de zienswijzen blijkt duidelijk de redelijke belangenafweging: zowel verkeerskundig, ruimtelijk als bestemmingstechnisch en ook na afweging van het individuele met het buurtbelang zijn geen beletselen voor onttrekking geconstateerd. Het college denkt dat het goed is het voorstel eerst aan te houden om te overleggen met de eigenaar.

PvdA weet dat het college de belangen heeft afgewogen, maar bij een eigen wijk of buurt is het beter om tot consensus te komen met ondersteuning van de gemeente.

Voorzitter Van der Weide stelt vast dat dit raadsvoorstel wordt aangehouden en vooralsnog gaat het raadsvoorstel niet naar de raadsvergadering van april a.s.

7. Bespreken A-stukken

7A. Bekendmakingen digitaal publiceren (A4)

Wakker Emmen meldt dat bij alle digitale publicaties de GVOP-applicatie wordt gebruikt. Op dit moment gebeurt dat via het huis-aan-huisblad. In het voorstel wordt daarin alleen verwezen naar de digitale publicatie. De fractie vindt dit onvoldoende voor mensen die geen computer hebben; ook naar deze mensen heeft de gemeente een informatieplicht. Publicatie in het huis-aan-huisblad draagt bij aan klantvriendelijkheid en veel mensen zijn digibeet. De beoogde besparing kan men beter vinden door kritisch te kijken naar het aantal pagina's c.q. welke informatie écht relevant is. Wakker Emmen wil dus naast digitaal publiceren de bekendmakingen in het huis-aan-huisblad handhaven.

PvdA noemt digitaal publiceren gezien de wettelijke plicht een uitgemaakte zaak. Sowieso moet duidelijker worden in het huis-aan-huisblad wat de digitale vindplaats is. Burgers kunnen zich registreren als belanghebbende, maar hoe wordt men geïnformeerd over andere besluiten dan waarvoor men zich heeft opgegeven? De hamvraag is: levert dit daadwerkelijk de bedoelde besparing op? Want het blad houdt nog steeds hetzelfde aantal pagina's en te plaatsen advertenties.

ChristenUnie vindt het raadsvoorstel te kort door de bocht. Het neemt voor een beperkte maar toch belangrijke groep burgers de mogelijkheid weg om zaken goed tot zich te nemen. Op z'n minst zou men de items met een korte samenvatting moeten afdrukken in het huis-aan-huisblad. Met alleen

een digitale verwijzingsplaats schiet de gemeente haar doel enigszins voorbij, dus liever publicatie in het blad aanhouden. Wellicht is de beoogde besparing op andere manieren in te vullen.

CDA is voorstander van verdere digitalisering van communicatie richting de burger. Maar die info moet ook bereikbaar blijven voor inwoners zonder computer en digibeten. Dit wordt bevestigd in een recent rapport van de Nationale Ombudsman: dit verwijst naar een CBS-onderzoek dat uitwijst dat ruim een kwart van de mensen tussen 12 en 75 jaar niet in staat is een computer goed te gebruiken. Bij 75-plussers met lager opleidingsniveau is dit percentage nog hoger. In het door het CDA met ouderenbonden en de Seniorenraad gesloten manifest is afgesproken ouderen vrijblijvend te stimuleren tot computergebruik. Daarom verzoekt de fractie de bekendmakingen in het huis-aan-huisblad na 1 juli a.s. volledig af te blijven drukken of een andere oplossing te vinden. De minimale bezuinigingen zijn ook anderszins bij de afdeling Communicatie in te vullen.

DOP neemt gelukkig meer ‘digivaardigheid’ waar onder ouderen, maar ook nog steeds een heel grote groep die die niet bezit. De fractie sluit zich daarom aan bij de voorgaande betogen die pleiten voor informatievoorziening zowel digitaal als via het huis-aan-huisblad.

Het gaat de **VVD** erom dat alle inwoners de informatie tot zich krijgen, maar ook bij huis-aan-huisbladen is er een grote categorie met ‘NEE-NEE’-sticker op de deur. Hoe komen zij dan aan de gemeente-informatie?

DOP vindt dat als men hier bewust voor kiest, men die informatie mist. Dat is een vrije keus.

Reactie college

Burgemeester Bijl is blij dat de meerderheid pleit voor handhaving van publicatie op de gemeentelijke voorlichtingspagina’s. Daar de commissie niet meer budget verstrekt, gaat het college zoeken naar andere manieren om te besparen. Uiteraard wordt het commissieadvies verwerkt in het raadsvoorstel vóór de vergadering van 24 april a.s.

Voorzitter Van der Weide stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7B. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2014-1 (A5)

CDA ziet het grootste verzamelbesluit sinds lange tijd ad 46,5 miljoen, waarvan ruim 31 miljoen voor de EMCO. Dit om aan te geven hoe inflexibel een begroting op onderdelen kan zijn.

Wakker Emmen heeft zich afgelopen jaren al verzet tegen verzamelbesluiten die de raad beperkt in haar keuzemogelijkheden en op onderdelen vóór of tegen te stemmen. De fractie ziet graag dat dergelijke besluiten per programma worden aangeboden voor meer keuzevrijheid. Punt 1: in het huidige voorstel staat een bedrag van 580.000 euro voor de Stichting Marketing Regio Emmen. Wakker Emmen is tegen de huidige opzet van citymarketing en de nieuwe subsidie. Alleen daarom al is men genooddaakt tegen dit verzamelbesluit te stemmen. Punt 7: over het aanvalsplan jeugdwerkloosheid heeft de fractie in de februaricommissie vragen gesteld over het overschot van 3 ton in het klimaatcontract en voorwaarden voor toekenning van 210.000 euro aan de coöperatie Zonnige Toekomst. Graag ontvangt Wakker Emmen nog de antwoorden hierop. Punt 11: er wordt een bijdrage van 174.000 euro toegekend voor de ontwikkeling van de hoek Vaart ZZ- Wijkstraat, Nieuw-Amsterdam. Dit lijkt een commercieel verhuurproject. De fractie onderschrijft de beoogde doelstellingen maar waar is dit geld precies voor bestemd en wat gebeurt er precies op deze locatie?

DOP heeft in het verleden verzamelbesluiten om dezelfde redenen als Wakker Emmen afgekeurd. Ook de DOP ziet graag deelbesluiten tegemoet en dat verzamelbesluiten tot het verleden behoren.

PvdA beaamt dat de omvang van de begrotingswijziging op de sociale portefeuille aangeeft waar de gemeente straks voor komt te staan. Het geeft ook aan dat het Aanvalsplan Wonen daadwerkelijk effect sorteert, wat ook Lefier zelf bevestigt. De PvdA vindt het mooi te zien dat dankzij het aanvalsplan jongeren aan het werk zijn en de kwaliteit van de woningen wordt verbeterd. Ook De Koepel staat bij de wijzigingen, dus ook hieraan wordt gewerkt. Wakker Emmen zegt tegen ‘de huidige wijze van citymarketing’ te zijn. Volgens de PvdA is deze begrotingswijziging nou juist bedoeld om Emmen in de markt te zetten om de economische ontwikkeling en werkgelegenheid te stimuleren door nieuwe bedrijven en toeristen te trekken. In deze begrotingswijziging gaat het dus om de toekomstige werkwijze. De PvdA hoopt daarvoor ook de steun van Wakker Emmen te vinden.

Wakker Emmen memoreert de adviezen van de Rekenkamercommissie om de marketing niet op te knippen voor de regio en Emmen zelf. Maar dat gebeurt wel in dit verzamelbesluit en daarom is de fractie tegen. De marketing moet veel integraler worden opgepakt en dat gebeurt nu niet.

PvdA krijgt van de regiomarketeer de indruk dat er juist wél een heel integrale aanpak ligt: onderwijs, werkgevers en ook recreatie en toerisme worden bij regiomarketing betrokken. Dat Emmen op de kaart moet worden gezet is een gezamenlijk belang. In die zin wordt Wakker Emmen op zijn wenken bediend met de plannen van Stichting Marketing Regio Emmen.

Reactie college

Wethouder Sleeking weet dat er vragen zijn gesteld over de status van Zonnige Toekomst. Het is nog wachten op het overleg tussen de coöperatie met de gemeente en de provincie over het aan elkaar koppelen van budgetten zodat B&W met heldere antwoorden naar de raad kan komen. Uitgangspunt is heel nadrukkelijk om de voorwaarden van het totale aanvalsplan ook zoveel mogelijk voor de coöperatie toe te passen. Voorts gaat het bij de aankoop van een pand in een cruciale hoek van het centrum van Nieuw-Amsterdam om ontwikkelingen die daar voor een schwing moeten zorgen. De uitbreiding van een huisartsencentrum aan de zijde Wijkstraat-Tavenier leek het college geen goed plan: uitbreiding aan de kant van Vaart ZZ is beter en de aankoop van het betreffende pand is ook daarvoor bedoeld. Daarom is het absoluut geen commercieel project zoals Wakker Emmen beweert maar een lokale investering in de gezondheidszorg. Bij het aanvalsplan jeugdwerkloosheid wordt niet alleen ingezet om grote projecten om leerlingen bouwkundig in te zetten maar juist ook op projecten met een maatschappelijk relevante functie zoals de zandstrooiboerderij, de muziekkoepeel in Emmen en het Veenkerkje in Bargercompascuum.

Voorzitter Van der Weide stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7C. Deregulering driehoeksborden met reclame (A6)

CDA begrijpt de intentie van deze voordracht. Toch nog enkele vragen. Zijn er nu wel of geen locaties aangewezen voor de plaatsing van driehoeksborden. Zo nee, wordt dit dan geen rommeltje? Want beleidsregels bij deze verordening ontbreken. De voordracht spreekt steeds van ‘meerjarige overeenkomsten’. Blijven met deze wijzigingen ook jaarlijkse overeenkomsten mogelijk? Is het ook voor één bedrijf mogelijk om met een vergunningaanvraag alle locaties te huren? Zo ja, dan wil het CDA direct een aanvraag indienen voor 2018, omdat het de vorige keer rijkelijk te laat was.

Wakker Emmen vindt de uitgangspunten, verlaging van regeldruk en administratieve lasten, heel mooi klinken maar het eindresultaat baart zorgen. Het enige bedrijf in Emmen met 1,5 fte beschikbaar vreest het in een aanbestedingsprocedure af te moeten leggen tegenover de twee grotere bedrijven buiten de gemeente. Een deel is te behappen maar niet het totale aanbod. Hierdoor gaat dereguleren ten koste van lokale werkgelegenheid. Daarom wil Wakker Emmen weten wat deze besparing concreet oplevert en is dit ook te bereiken met legesverhoging? Hiervan is fractie niet zonder meer voorstander, maar men wil weten of dit overwogen is.

PvdA informeert of reclame voor eenmalige evenementen ook onder dit ‘raamcontract’ valt? Zo ja, wat betekent dit? Mocht de verhouding in het maximaal uit te geven aantal locaties voor een bedrijf tweederde versus éénderde zijn, dan wil de PvdA die laatste derde alvast reserveren.

VVD is groot voorstander van deregulering en kan grotendeels hierin meegaan. Wel wil men eerst de beantwoording van de vragen van Wakker Emmen afwachten.

Reactie college

Wethouder Sleeking geeft aan als doel van het voorstel: het komen tot een helder en eenduidig systeem met minimale ambtelijke inzet en zoveel mogelijk vrijheid voor de markt. Het college kan de door Wakker Emmen geschetste problematiek van een lokale ondernemer voorstellen. Monopolieposities zijn nooit goed, maar B&W vinden het prima dat gekeken wordt hoe een plaatselijke ondernemer een zo groot mogelijk aandeel kan krijgen. Wel lijkt het goed om met maximaal drie aanbesteders te blijven werken. Een jaarlijkse vernieuwing van contracten maakt het juist voor kleine bedrijven complexer om deel te nemen in zo’n aanbesteding: zekerheid op langere termijn (3-5 jaar) is beter. Ingevolge artikel 2.2.2 van de reclameverordening kan het college locaties aanwijzen waarvoor het verbod inzake ideële reclame; dit lijkt eerst voldoende ruimte te bieden. Legesverhoging is niet overwogen: de insteek was te zorgen voor een zo simpel mogelijke en duurzame regelgeving met minimale ambtelijke inzet.

Voorzitter Van der Weide stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raadsvergadering gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking

8A. Brief college Kwartaalrapportage Centrumvernieuwing Emmen 2013-4 (op verzoek raad)

Eerste termijn

Dat **Wakker Emmen** nog (kritische) vragen heeft, wil niet zeggen dat men de status niet accepteert of zaken hoe dan ook terug wil draaien. Wel maakt de fractie oprecht zorgen over de financiële risico’s van het tunnelproject en de te bereiken doelstellingen van het Atalanta-project: het terug te ontvangen bedrag hangt vrijwel geheel af van de resultaten van Wildlands. Achten B&W het verantwoord dat de 237 miljoen van de gemeente door tegenvallers nog hoger uitpakt? Zo ja, waar ligt dan de grens? Zo nee, hoe kunnen dreigende tegenvallers binnen het budget worden opgevangen? Welke risicobeperkende maatregelen zijn genomen bij de VROM-subsidie ad 17 miljoen om gemeentelijke bijpassing te voorkomen? Bij diverse provinciale subsidies wordt niet aan de eisen voldaan zoals oplevertermijnen: leidt het bestuurlijk overleg tot gunstige aanpassingen of extra risicoverhogende voorwaarden? Wakker Emmen maakt zich zorgen over de parkeerexploitatie bij de twee bestaande garages en de beschikbaarheid van parkeerruimte op piekmomenten. Deze problematiek wordt verergerd door de bouw van het centrumplein waarmee bovengrondse parkeerplaatsen worden opgeofferd. Graag een duidelijk capaciteits- en exploitatiebeeld in en rond Emmen-centrum. De leegstand wordt niet alleen door de crisis maar ook door veranderend consumentengedrag veroorzaakt waardoor gevreesd moet worden voor structureel overaanbod van winkels. Dit komt het imago van Emmen niet ten goede. Uitbreiding van de Albert Heijn en de westkant van De Weiert zal dit probleem vergroten. Welke visie heeft het college op de gewenste winkelcapaciteit in Emmen en past de uitbreiding van Albert Heijn en die rond het centrumplein daarin? In de presentatie van de raadsadviseur ontstond onduidelijkheid over de wijze waarop het theater ter beschikking wordt gesteld aan Wildlands. Graag heldere inzage in de financiële afspraken en wordt daarin rekening gehouden met o.a. wijzigende omstandigheden? De gemeenschap van Emmen betaalt het theater maar heeft zij er straks nog iets over te zeggen of maakt alleen Wildlands de dienst uit?

VVD hoort graag waar deze onduidelijkheid zat; volgens de VVD zit die alleen bij Wakker Emmen.

Wakker Emmen licht toe dat naar aanleiding van zijn vragen over het om niet ter beschikking stellen van het theater aan Wildlands er zich een discussie ontspan. Voor niemand was duidelijk of het theater werd verhuurd en zo ja, voor welk bedrag. Op die onduidelijkheid wil de fractie nu wijzen.

VVD vindt dit technische vragen die ook heel goed aan de ambtelijke organisatie zijn te stellen.

Wakker Emmen ziet dat de grondexploitatie van de Hoofdstraatlocatie onder druk staat. In de presentatie liet het college doorschemeren, te denken aan een mogelijk tijdelijke invulling. Wakker Emmen vindt dit in het kader van risicobeheersing een wijze gedachte en verzoekt de status van deze ideeën aan te geven. De fractie lijkt het goed om de gemeenschap van Emmen bij de inventarisatie te betrekken zodat het ook daadwerkelijk een mensenpark wordt.

PvdA hoort graag een update van de status rond het theater. Het risico ‘stagnatie/vertraging’ staat op groen maar er gelden inmiddels andere mijlpalen. Ook is de PvdA benieuwd naar de ontwikkelingen rond de EFRO-subsidies, want inmiddels is het een kwartaal later dan deze rapportage.

CDA vindt dat het in de presentatie van de raadsadviseur en de vragen van Wakker Emmen eigenlijk gaat om de simpele vraag: is het niet verstandig om in ieder geval een tussentijdse marktanalyse te maken? Dit is eerder besproken en zeker straks bij het nieuwe college lijkt dat een goede zaak. Want op basis van zo’n analyse zijn besluiten te nemen; de focus moet liggen op parkeerbehoefte en –capaciteit – zeker op piekmomenten –, winkeloppervlak en bezoekersaantallen van theaters. Over de laatstgenoemde ontwikkelingen is net een ministerieel rapport verschenen. Hoe staat het bij het theaterproject met het vriendenaandeel? Het CDA heeft bij de subsidietermijnen niet direct de grootste zorgen. Die kunnen vaak in overleg met de verstrekkers prima geregeld worden: ook zij hebben immers belang bij het inzetten van de subsidies.

ChristenUnie sluit zich inhoudelijk aan bij het betoog van het CDA.

LEF! dankt het college voor de heldere presentatie van 7 april. Dit is voor herhaling vatbaar na de zomer gezien de complexiteit van het dossier en de naderende eindfase. Qua duurzaamheid blijven er kansen liggen: de kwartaalrapportage stelt dat de CO₂-neutraliteit nergens wordt gehaald. Het hele plan getuigt van ambitie en durf; durven B&W dan ook verder te kijken dan alleen subsidievoorwaarden door in te zetten op duurzaamheid versus de maatschappelijke rol van de gemeente? Door het raadsbesluit staan bij de parkeergarage in de Westerstraat de signalen op groen. Hoe zijn in het vervolg eerdere overschrijdingen toch duidelijk aan te geven in de kwartaalrapportage? LEF! hecht belang aan adequate communicatie met de stakeholders, anders komt men elkaar tegen bij een slechte uitwerking zoals bij de parkeergarage Westerstraat. Hoe waardeert het college de kwaliteit van de communicatie met de stakeholders? Zijn voor alle betrokkenen de grootste risicoprioriteiten duidelijk en komen die ook overeen voor iedereen? Graag een helder overzicht van de toprisico’s.

D66 refereert aan de vragen van de raadsadviseur: die zijn ook bij de nieuw geïnstalleerde raadsleden bekend die nu nog wethouder zijn. Is dat in het kader van voortvarendheid beter af te stemmen? D66 gaat ervan uit dat alle onbeantwoorde vragen op korte termijn beantwoord worden en blijft hameren op de exploitatiedekking van de parkeergarages en de 17 miljoen VROM-subsidie als grootste risicopost: zijn daarin nieuwe ontwikkelingen?

Reactie college

Wethouder Arends legt uit dat de risico’s rond de exploitatie van Wildlands in de vorm van het terugverdienen van de uitgezette leningen samenhangen met bezoekersaantallen. DPE gaat op basis van eigen analyses uit van 1,3 miljoen bezoekers per jaar, wat is als reëel is gecheckt door UNO en

Twynstra Gudde, mits een vroegtijdige, continue en actieve marketingcampagne wordt opgezet; de presentatie van de naam Wildlands is een eerste aftrap. Over de uitwerking vindt overleg plaats tussen gemeente en DPE. Van de 17 miljoen VROM-subsidie is het hoge risico helder: het betreft het restantdeel van een aangenomen motie waarin de Tweede Kamer het kabinet verzocht om 25 miljoen aan Emmen te fourneren. Samen met de provincie wordt bekeken hoe de niet eenvoudig te realiseren voorwaarden alsnog via een nieuwe kabinetslobby zijn te halen. Van een aantal deelprojecten is de EFRO-subsidie aan een eindtermijn gebonden: hierover wordt overlegd met SNN. Naar inschatting van het college lijkt oprekking van die termijnen op niet al te veel problemen te stuiten. De vraag over het vriendenaandeel wordt schriftelijk beantwoord. Op het vermelden van de eerdere overschrijdingen bij de parkeerexploitatie is niets tegen, al is e.e.a. vermeld in de toelichting op de rapportage. Wel benadrukken B&W dat deze zich verhoudt tot de raadsbesluiten tot aanvullende kredieten en de daarmee verdwijnende risico's. Met de huidige risicosystematiek worden de (top)risico's al afdoende helder gepresenteerd op deelprojectniveau: het belangrijkste is dat de projectverantwoordelijken die risico's kennen – dat is al het geval – om daarop te kunnen sturen.

Wethouder Houwing bevestigt dat de gemeente voor eigen rekening en risico het theater bouwt en de kapitaalslasten draagt. Zij verhuurt het theater aan DPE en deze opbrengsten stelt de gemeente opnieuw beschikbaar aan DPE als exploitatiebijdrage onder nader te bepalen voorwaarden. Ook draagt de gemeente bij aan de inkoop van de culturele programmering op basis van een uitvoeringsovereenkomst. Voor meer details zie het raadsbesluit van 3 oktober 2011 en de met DPE gesloten samenwerkingsovereenkomst (ingekomen stuk meiraad). De aanbesteding van het theater loopt: 11 april sluit de inschrijving en op 25 april neemt het college na beoordeling het voorlopige gunningsbesluit richting de concretiseringsfase, die 6-9 weken belooft. Dan kan vlak vóór de zomervakantie tot contractvorming worden overgegaan. In de aanbestedingsfase kunnen inschrijvers ook eigen duurzaamheidsideeën inbrengen. Als kader gelden de vastgestelde Energienota en de provinciale subsidievoorwaarden die DPE breed en enthousiast omarmt. De provincie wil dezelfde normering loslaten op het theater: dit komt overeen met de intenties van het college. Of de duurzaamheid in optima forma lukt hangt af van het WMD-warmtenet voor het stadscentrum, waarop het theater en ook het gemeentehuis kunnen meeliften. Die onderzoeken lopen nog. Bij de pleinen wordt naast duurzame inkopen ook mooie toepassingsmogelijkheden van biocomposieten bekeken, bijv. in informatieborden enabri's.

Wethouder Sleeking merkt bij de inhoud van de VROM-subsidie op dat het college al druk bezig is met een tussentijdse marktanalyse. Daarbij wordt niet op één manier van invulling gefocust maar gezocht naar nieuwe methoden van gebiedsontwikkeling in nauw overleg met de bevolking en stakeholders. Tegelijkertijd kunnen de huidige marktomstandigheden nopen tot een tijdelijke fasegewijze invulling. De supermarktwereld is sterk in beweging, dus ook daar kijken B&W kritisch naar de uitbreidingsplannen. De plannen voor de westwand van De Weiart houden voor het college niet meteen meer winkels in, maar eerder een heroriëntering van het bestaande bestand naar meer combinaties met daghoreca om aan de oostkant van het plein voor meer levendigheid te zorgen. Volgens de kwartaalrapportage is er tevredenheid over de communicatie. De praktijk leert dat het altijd beter kan, zoals de nieuwe inzichten rondom de Markt. De gemeente kan dat niet alleen, zij heeft ook anderen daarbij nodig. Bij Vlinderstad is voor 3 jaar 50.000 euro extra beschikbaar voor centrumactiviteiten om meer bezoekers te trekken. Dat budget is in 2014 onderbested, dus er ligt ook voor de externe partijen zelf een uitdaging.

Wethouder Wilms wijst erop dat de gemeentelijke parkeerexploitatie geen deel uitmaken van de centrumvernieuwing Emmen. De dekking voor de bijbehorende investeringen vindt wel plaats in de parkeerexploitatie en is indertijd extern beoordeeld door Spark. Er is dus geen aanleiding voor extra doorrekeningen of heroverwegingen. Uitgangspunt voor parkeerbeleid is de vastgestelde Parkeernota 2010, waarbij jaarlijks wordt gestreefd naar een overschot van 250.000 euro. Binnenkort volgt de nadere uitwerking zoals vergunningenbeleid, parkeertarieven en –schijven, betaald parkeren etc. In het GVVP besloot de raad tot standstill van enkele parkeerplaatsen dicht bij

het centrum. Op beschikbaarheid van parkeerplaatsen op piekmomenten kan men niet bouwen; de huidige capaciteit zal niet wijzigen. Om de pieken toch op te vangen zijn verschillende uitwerkingen mogelijk met P-Noord, P-Zuid, maar ook de parkeerterreinen aan de Van Schaikweg en Meerdijk.

Tweede termijn

Wakker Emmen wijst op de komende keuzemomenten inzake de bouw van de derde parkeergarage en de mogelijke uitbreiding van Albert Heijn, dus het CDA-voorstel tot een tussentijdse marktanalyse op korte termijn lijkt verstandig. Rond de verhuurconstructie bij het theater bestaat geen misverstand: dat de gemeente voor de kapitaalslasten staat is nu nog eens helder bevestigd door B&W. Wakker Emmen neemt aan dat 1,3 miljoen bezoekers per jaar klopt maar zit er een grens aan? Hoe gaat de gemeente met de 17 miljoen VROM-subsidie om? Wordt de oplevering afgewacht of tussentijds gekeken naar hoe dat bedrag anderszins is op te vangen?

LEF! memoreert dat de raadsadviseur 8 april heel duidelijk heeft gehamerd op het goed in beeld brengen van de projectrisico's, vooral omdat er verschillende inzichten over het oppakken daarvan kunnen bestaan. Daarom moeten alle partijen ze helder op het netvlies hebben staan.

CDA erkent dat alle parkeerexploitatieberekeningen zijn gebaseerd op de Spark-check uit 2010, maar de detailhandel c.a. is sindsdien drastisch gewijzigd. Vandaar – zonder vooruit te lopen op mogelijke consequenties – de oproep tot een tussentijdse marktanalyse. De exploitatie staat of valt met de bezettingsgraad en die baart het CDA op dit moment zorgen.

Reactie college

Wethouder Arends geeft aan dat de door de raad gefourneerde kredieten de grens afbakenen voor de projecten. Zolang het bestuurlijk overleg over de 17 miljoen nog loopt is onderzoek naar andere dekkingsvormen niet wijs. De risico's per deelproject moeten primair in beeld zijn bij zowel de bestuurlijke als ambtelijke verantwoordelijken; via de rapportagesystematiek worden die risico's nog een extra keer in beeld gebracht voor alle belanghebbenden.

Wethouder Wilms constateert dat zonder een derde garage dit tot minder parkeercapaciteit dicht bij het centrum leidt. Daar is geen ruimte voor omdat op het nieuwe centrumplein een parkeerverbod geldt: dit lijkt het college geen nieuwe ontwikkeling en ook de middenstand hecht grote waarde aan voldoende capaciteit. Een hernieuwde doorrekening zoals het CDA voorstelt lijkt zinnig gezien het komende investeringsbesluit. De heer Wilms zegt toe, dit voorstel mee te nemen.

Voorzitter Van der Weide stelt vast dat dit onderwerp voldoende besproken is.

8B. Eindrapport RKE tussentijdse evaluatie beleid Recreatie en Toerisme (op verzoek raad)

Eerste termijn

Volgens **GroenLinks** toont de evaluatie heldere verbeterpunten in het beleid. De fractie stelt verlaging van de toeristenbelasting voor om lokale verblijfsondernemers tegemoet te komen

ChristenUnie ziet het rapport als aaneenrijging van prikkelende opmerkingen. Tijdens de presentatie zijn al belangrijke zaken gewisseld en goede lijnen uitgezet en het college wil die goed oppakken. Vooral qua samenwerking met de branche zijn nog veel stappen te zetten.

LEF! blijft van mening dat de gemeente zich de conclusies moet aantrekken gezien de impact. Zij moet zich nu vooral op de toekomst focussen, want de economische sector is volgens LEF! belangrijk voor de gemeente, wil zij ook na afronding van Atalanta verdergaan. De gemeenteraad moet duidelijk maken hoe zie dit beleid graag ingevuld wil zien, het college moet zich ervan bewust

zijn dat de gemeente behoorlijk leading is en niet alles bij de ondernemers moet neerleggen. Ook de externe onderzoeker wijst erop dat grote stappen maken vooral mogelijk is in 'leading' gemeenten.

VVD adviseert het college goed te kijken naar de aanbevelingen in dit RKE-rapport en zoveel mogelijk in het nieuwe beleid te gaan verwerken.

DOP vindt recreatie en toerisme een van de belangrijkste economische pijlers en daarom is een kritische tussenevaluatie alleen maar goed. De gemeente kan daar haar voordeel mee doen: uiteindelijk gaat het om de resultaten. Het rapport is gedegen met goede aanbevelingen. Helaas is de B&W-reactie te onduidelijk. Die is te veel een verklaring waarom het niet goed gaat: dat het college er ook niet al te veel aan kan doen, al druk bezig is met een en ander en anders aankijkt tegen bepaalde zaken. Wat wil het college nu precies wel en juist niet? Graag ziet de DOP tegenover elke conclusie en aanbeveling een eenduidige oplossingsrichting van het college, zodat de raad kan kiezen hoe het beleid en de uitvoering is bij te stellen.

D66 is iets positiever gestemd over het rapport, dat vooral over de periode 2010-2012 gaat – geruime tijd geleden. De RKE is verheugd dat het college haar conclusies grotendeels deelt en daar al flink werk van maakt. Tussen 2010 en 2012 was er behoorlijk wat mis. Of de bijstelling al dan niet naar aanleiding van het RKE-rapport plaatsvindt, is niet van belang. Er wordt hard aan gewerkt op dit moment en volgens D66 gaat de gemeente de goede kant op.

CDA stelt vast dat naast de aanbevelingen – die aan de raad zijn gedaan, niet aan het college – de onderzoeker twee essentiële zaken benadrukt in de laatste commissie BM&E. Ten eerste dat recreatie business is en als men het goed doet, zelfs big business. De onderzoeker beveelt de gemeente aan vast te houden aan haar beleidskeuzes, want de weg naar succes is lang. Ten tweede moet de gemeente het voortouw nemen, er is geen regio in Nederland waar dat vanzelf gaat. De aanbevelingen zijn vriendelijk geformuleerd maar worden door de toelichting van de onderzoeker keihard: de gemeente zal de branche moeten meenemen, anders komt het niet van grond. Op dit moment houdt formeel 2 fte maar praktisch 1 fte zich bezig met toeristisch beleid. Één aanbeveling is meer en zwaarder inzetten op ambtelijk niveau om werk te maken van dit beleid. Dit aspect mist het CDA.

PvdA deelt de kritische toonzetting in het rapport. Het betreft hier een kansrijke sector, zowel de sector als de gemeente heeft belang bij goede afstemming van de activiteiten. Ook deelt de PvdA het belang dat LEF! hecht aan de werkgelegenheid; hiervoor moet dan ook een goede visie komen. De PvdA vindt het triest dat de sector zich onvoldoende betrokken voelt bij het beleid, het college moet goed kennisnemen van de inbreng van de sector. Een aantal aanbevelingen betreft de organisatiestructuur van de promotie van Emmen; ook daarin wil de PvdA naar samenhang streven om het toeristische product zo goed mogelijk te vermarkten. De fractie deelt niet de aanbeveling om recreatie en sector onder citymarketing te brengen, want dat is een veel breder werkveld. Er is al nieuwe beleid in gang gezet. De PvdA is heel nieuwsgierig naar het vervolg en de wijze waarop de conclusies en aanbevelingen worden uitgevoerd.

Wakker Emmen vat de conclusies van RKE samen als helder maar tegelijk niet best. De intenties zijn er wel, maar blijkbaar zijn de doelstellingen naar buiten toe niet helder genoeg en men slaagt er niet in toeristische partijen en vrijwilligers te verbinden. Het gaat voor Wakker Emmen eigenlijk maar om één ding: meer toeristen naar Zuidoost-Drenthe trekken, ze komen altijd een keer in Emmen. Ook (evenementen in) buurgemeenten spelen een belangrijke rol. Dit leidt ook tot meer werkgelegenheid als essentiële afgeleide doelstelling. Bij recreatie en toerisme spelen zowel vlindermarkten, Retropop, hunebedden als de dierentuin een rol; wat dat aangaat mist Wakker Emmen samenhang in het huidige beleid. De regio heeft heel veel positieve initiatieven en

ontwikkelingen te bieden, maar het probleem lijkt te zitten in een helder en concreet aanbod naar de toerist zonder versnippering. Dat gebeurt nu met te veel woorden, rapporten, websites en doelen. Andere regio's bieden in het buitenland een rij hoogtepunten aan en dan kan de toerist zelf kiezen. In de aanbevelingen van RKE kan de fractie zich goed vinden; zij betreurt het dat B&W die niet alle overneemt.

PvdA raadt Wakker Emmen toch nog een keer aan, in gesprek te gaan met de regiomarketeer. Want met heel veel dingen die die fractie opsomt, is die functionaris al bezig.

Reactie college

Wethouder Houwing spreekt van een kritisch rapport van de RKE als tussenevaluatie. Daar herkende het college zich ook wel in, kijkend naar het gemaakte beleid in 2008-2009. Redelijk snel deed de crisis haar intrede en er kwamen nieuwe ontwikkelingen op de gemeente af zoals het Geopark en het verdwijnen van het Wildlife Resort. Het toeristisch platform bestond vooral uit de grotere ondernemers; kleinere ondernemers bleven weg. Het opdagen van welgeteld één kleine ondernemer bij een soort lokale zeepkistsessie in Nieuw-Weerdinge in het kader van het jubileum van de Pompoenerie was een eyeopener. Voorts is gepoogd dit in gefragmenteerde overleggen met bijv. de Stichting Veenland, Naturpark Moor, Dierenpark Emmen van de grond te krijgen. Dit bleek te lastig en conclusie was dat het beleid over de kop moest. Het CDA wijst op te weinig ambtelijke formatie; inderdaad was de pech dat een beleidsmedewerker van functie veranderde en de accountmanager met pensioen ging – beiden zonder vervanging. De afgelopen vier jaar is ook voor 55 miljoen bezuinigd op de gemeentelijke organisatie; wel werken de ambtenaren van dienst nog steeds met veel enthousiasme en overtuiging. Dus als de raad meer personele inzet wil, dan verwachten B&W dat de raad bij het nieuwe TROP middelen beschikbaar stelt. Er is veel gebeurd sinds 2010, maar zo verdrietig is het niet gesteld met de sector gezien de prachtige ontwikkelingen als het Geopark, de vaarverbinding Erica-Ter Apel, Wildlands, het nieuwe theater, het Innovatie- en Kennisplatform en nieuwe fietsverbindingen. Sinds de opstart naar het nieuwe beleid begin 2013 is de sector nauw en breed betrokken met drie informatie- c.q. netwerkbijeenkomsten. Het college hoopt dat het nieuwe platform voldoende input kan geven, maar de illusie om iedereen erbij te betrekken wordt in de praktijk geloochenstraft – ook in andere gemeenten. De gemeente moet er hard aan trekken, het komt niet allemaal vanzelf en daar is het college zich goed van bewust. Het conceptplan van het nieuwe TROP is klaar, het is straks aan de raad om de behandelprocedure te bepalen. De aanbevelingen van de RKE had het college ook zelf al grotendeels geconstateerd en deze komen terug in het TROP. Wel menen B&W dat dit beleid niet ondergebracht moet worden bij de regiomarketing, maar daarover zal de commissie c.q. de raad nog in discussie gaan. Bij de vaststelling van de begroting 2014 koos de raad juist voor verhoging van de toeristenbelasting. Dus als GroenLinks of andere fracties die weer willen verlagen, ziet het college die voorstellen wel tegemoet. Het college bevestigt het belang van een goede organisatiestructuur. Men is het ermee eens dat tussentijds al geanticipeerd moet worden op de periode na 2018, want de ontwikkelingen gaan heel snel in deze branche. Tot slot een positieve afsluiter: de stijging in het aantal overnachtingen van 322.890 in 2012 naar 340.493 in 2013 geeft een voorzichtig herstel aan.

Tweede termijn

D66 is verbaasd dat vier jaar geleden eigenlijk jarenlang geen vervanging was voor de ambtenaren in kwestie en het college nu op additionele kredietaanvragen van de raad wacht. Als iets niet goed gaat en het college de meeste aanbevelingen van RKE ook zelf al had geconstateerd, dan verbaast het D66 dat daar dan niet enige vorm van vervanging voor is geweest. Dan lijkt het dat er niet zoveel is gebeurd – dat constateerde de wethouder ook zelf bij het jubileum van de Pompoenerie. Waarom is daar dan niet direct actie op ondernomen? Voor het overige is de fractie tevreden met de beantwoording door de wethouder.

LEF! vindt het verhaal van de wethouder heel helder. Anderzijds moet nu niet bij de beoordeling van het RKE-rapport en de collegevoornemens in dezelfde valkuil worden gestapt. Tussen het maken van de plannen en realiseren van doelen is in het verleden te weinig gebeurd. Wat leert de gemeente c.q. het college er nu van richting het nieuwe beleidsplan om de interne organisatie zodanig op orde te hebben dat de raad haar keuzes kan monitoren aan de hand van de gestelde doelen?

CDA stelt dat de RKE aanbevelingen doet aan de raad. De route is dan ook heel helder: het college komt met een nieuw TROP, zodat de raad aan de hand van het RKE-rapport kan toetsen of B&W hier een juiste invulling aan geven. Te vaak ondervindt het CDA de neiging dit soort rapporten te snel naar het college door te schuiven.

LEF! meent heel helder hebben aangegeven dat er voor zowel raad als college een opgave ligt. Ook is men benieuwd naar wat het ambtelijk apparaat nu al heeft gedaan richting het nieuwe TROP om te zorgen dat de gemeente op koers ligt. Dat zit niet alleen in de ambtelijke formatie maar ook in systemen en gedragingen. Dat besef moet er nu al zijn, men moet niet wachten op vaststelling van het TROP door de raad. Daarvoor zijn de bevindingen van de RKE te stevig geweest.

Reactie college

Wethouder Houwing noemt als winst van het RKE-rapport dat het nieuwe TROP goed op het netvlies staat bij de voltallige raad. Ook in 2010, 2011 en 2012 zijn tussenevaluaties toegestuurd maar het college kan zich niet herinneren dat één raadsfractie deze ooit heeft geagendeerd of zich daar op enigerlei wijze druk over heeft gemaakt. Men ging er kennelijk van uit dat alles wel goed liep.

LEF! valt bijna van zijn stoel. Want in de begrotingsraad dit najaar heeft LEF! toch duidelijk de talrijke verschillen tussen de cijfers en de doorrekeningen aangehaald zoals bij het aantal overnachtingen dat met grote mate van onduidelijkheid gepaard ging.

Wethouder Houwing erkent dat dit klopt, maar zij doelde op de periode 2010-2012 waarover het RKE-rapport gaat. Zij kan zich niet herinneren dat de raad de tussenevaluaties ooit geagendeerd heeft. Maar dat maakt verder niet uit: het staat nu op de agenda en daar is wethouder Houwing blij om vanwege het grote belang dat dit college aan dit beleid hecht. Dat gaat met vallen en opstaan, er zijn ook nog in de toekomst lastige hobbels te nemen. De sector erbij betrekken is een ware kunst op zich. Maar B&W gaan zich daar wel volledig voor inzetten.

DOP zegt dat het verhaal van de wethouder op zich waar is. Maar de tussenrapportages uit de jaren 2008-2012 lijken wel erg veel op elkaar zonder al te veel nieuwe dingen. Misschien is dit onderwerp in de vorige raad weinig naar voren gekomen, maar dat vindt de fractie niet zo verwonderlijk. De tussenrapportages lagen in de la, ze kwamen er weer uit en gingen er weer in. De DOP raadt de wethouder dus aan, die documenten nog even goed na te kijken.

Wethouder Houwing antwoordt in reactie op D66 dat het Pompoenerie-jubileum uitwees dat er weinig chemie was in de sector en men erg op zichzelf was. Daarom verliepen de overleggen met de sector in 2010-2011 eerst ook heel gefragmenteerd. Er was geen platform, wel waren er meerdere netwerkbijeenkomsten van het Veenpark, Bargerveen, DPE en het TIP. Om de sector meer bij elkaar te brengen heeft het college ervoor gekozen om nieuw beleid te maken, want anders kon men er niet mee uit de voeten. Dit loopt synchroon met het RKE-rapport: daarin is te zien dat verschillende ontwikkelingen bij elkaar komen en dus is de raad nu aan zet om iets te vinden van het nieuwe beleid. Wethouder Houwing hoopt dan op ieders betrokkenheid; zij betreurt het dat de DOP nieuwe tussenrapporten in de la laat liggen want daar zijn zij niet voor bedoeld. Dat er geen personele vervanging beschikbaar was, had alles te maken met de bezuinigingen op beleids- en acquisitieambtenaren waardoor nu minder mensen hetzelfde werk moeten doen. Als de raad dat anders wil, dan ziet het college dat wel bij de komende begrotingsbehandeling.

Voorzitter Van der Weide stelt vast dat dit onderwerp voldoende besproken is.

9. Vaststellen verslagen vorige vergaderingen

9A. Vaststellen notulen commissie Wonen & Ruimte van 3 februari 2014

9B. Vaststellen notulen commissie Samenleving van 4 februari 2014

9C. Vaststellen notulen commissie Bestuur, Middelen & Economie van 6 februari 2014

Voorzitter Van der Weide stelt vast dat de drie verslagen ongewijzigd worden goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

10. Actuele mededelingen vanuit college/presidium

Wethouder Arends deelt mee dat aan de agenda van 24 april spoedeshalve een extra punt wordt toegevoegd. De gemeente moet vóór 29 april een reactie uitbrengen aan Aterro of zij al dan niet met de aandelenverkoop instemt. De aandeelhouders hebben besloten tot verkoop. De procedure voorziet in het informeren van de gemeenteraden die hun zienswijze kenbaar kunnen maken. Helaas heeft het aandeelhouderssecretariaat wel de stukken verstuurd, alleen ontbrak Emmen in de mailinglijst. Om niet te blijven zitten met een waardeloos pakket – met de verkoop is nog wel een miljoen binnen te halen – komt dit alsnog in de aprilraad. De procedure verdient niet de schoonheidsprijs maar als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan, vandaar de spoed.

Voorzitter Van der Weide zal dit verzoek inbrengen in het presidium.

Wethouder Jumelet wijst bij de drie decentralisaties op de onduidelijkheid rond de behandeling van de nieuwe Wmo en de langdurige zorg. De Tweede Kamer gaat de wetteksten zo snel mogelijk behandelen. De gemeente Emmen heeft nog steeds het voornemen zich zo goed mogelijk voor te bereiden op de ingangsdatum 1 januari 2015. Daarbij hoort een marktverkenning. Er komen bezuinigingen aan en die lijken hier en daar ook ‘aangepast’ te worden. De eerste bijeenkomst vindt op 23 april plaats waarbij de aanbieders in conclaaf gaan met de gemeente over de invulling en de vervolgesprekken ten aanzien van de inkoop van de genoemde diensten.

Wethouder Thalens memoreert dat met de nieuwe Jeugdwet de invoeringsdatum 1 januari 2015 en de overdracht van het hele pakket niet-toegankelijke zorg aan de gemeenten een feit werden. Afgelopen weken is de gemeente druk doende geweest de taken van Bureau Jeugdzorg onder te brengen. Van het Meldpunt Kindermishandeling is besloten het gezamenlijke Steunpunt Huiselijk Geweld onder te brengen bij de GGD. Dat was nog een hele puzzel gezien de twee verschillende geldstromen voor de komende jaren: deze lopen via de G12 respectievelijk de centrumgemeenten. B&W menen dat er een goede constructie is gevonden om recht te doen aan de verantwoordelijkheden van beide gremia door jaarlijks te kijken wat afgenomen wordt van de GGD. Het collegevoorstel daarvoor komt binnenkort in het college aan de orde. Van onderdeel jeugdbescherming en –reclassering is lang getracht het op Noord-Nederlands niveau vorm te geven. Friesland heeft voor een eigen route gekozen, waardoor de Drentse en Groninger gemeenten samen een nieuwe instelling oprichten om deze twee taken uit te voeren. Ten derde het versterken van het voorliggende vorm. De BOCE-gemeenten hebben 350.000 euro beschikbaar gekregen om daar in 2014 extra inzet op te plegen. Er ligt een plan voor waarbij ook de jeugdzorgaanbieders vanuit het niet-vrij toegankelijke deel heel nadrukkelijk zijn betrokken, zodat dit jaar alvast de voorwaartse beweging is te maken om ook de kennis en deskundigheid van deze instellingen preventief te laten werken. Dat is ook uiteindelijk de doelstelling die alle betrokkenen willen bereiken met elkaar.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

CDA wil graag stuk 11B agenderen en in het bijzonder het in de brief vermelde rapport.

PvdA sluit zich aan bij dit verzoek.

12. Overige ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

13. Sluiting

Voorzitter Van der Weide sluit de vergadering om 22.32 uur onder dankzegging.